

Zapalenie ucha środkowego (ból ucha)

Niniejsza porada jest przeznaczona dla rodziców/opiekunów, którzy po konsultacji lekarskiej wracają z dzieckiem do domu. Lekarz może zalecić inne leczenie, zależnie od stanu Państwa dziecka.

Ucho środkowe to niewielka przestrzeń za błoną bębenkową, na ogół wypełniona powietrzem. Zapalenie ucha środkowego to zakażenie powodujące nagromadzenie się płynu w uchu. Jest to często niezwykle bolesne i może być związane z wysoką gorączką.

Do objawów zapalenia ucha środkowego należą:

- Ból ucha
- Gorączka
- Zły nastrój
- Ciągnięcie, szarpanie za ucho lub pocieranie ucha
- Nieznaczna utrata słuchu

W większości przypadków objawy zapalenia ucha środkowego rozwijają się szybko i ustępują w ciągu kilku dni. W niektórych przypadkach dochodzi do wycieku ropy z ucha. Jest to płyn, który nagromadził się za błoną bębenkową, powodując powstanie w niej niewielkiego otworu, na ogół dochodzi wtedy do samoczynnego wygojenia.

Przyczyny

Większość przypadków bólu ucha/zapalenia ucha środkowego u małych dzieci (poniżej 5 roku życia) jest spowodowanych infekcjami wirusowymi. U dziecka może występować katar i kaszel. Trąbka Eustachiusza to niewielki przewód, łączący ucho środkowe z tyłem gardła. Jej głównym zadaniem jest regulacja ciśnienia atmosferycznego w uchu. Inną jego funkcją jest odprowadzanie wszelkich nagromadzonych płynów lub śluzu. Przeziębienie może powodować zatkanie trąbki Eustachiusza, powodując nagromadzenie płynu lub śluzu i tym samym ból ucha.

Leczenie

Większość dzieci, u których występuje zapalenie ucha środkowego (ból ucha), nie musi przyjmować antybiotyków. Stosowanie antybiotyków rzadko przyspiesza proces zdrowienia, a często powoduje skutki uboczne, takie jak wysypka lub biegunka. Przyczynia się również do rozwoju u dziecka szczepów bakterii odpornych na antybiotyki.

Antybiotyki na ogół stosuje się tylko, jeżeli dziecko:

- Nie ma ukończonych 6 miesięcy, a wystąpiło u niego zapalenie ucha środkowego
- Ma wyciek ropy z ucha
- Cierpi na ciężką chorobę, przez którą jest bardziej podatne na ciężkie zakażenia
- Dodatkowo, jeżeli u dziecka występują objawy poważnej infekcji (czerwone lub żółte, jak opisano poniżej), konieczna jest pilna ocena jego stanu zdrowia przez specjalistę.

Można złagodzić objawy poprzez:

- Podanie dziecku paracetamolu lub ibuprofenu w celu złagodzenia bólu
- Zachęcanie dziecka do picia dużej ilości płynów

Profilaktyka

Nie da się zapobiegać infekcjom ucha, jednakże można zmniejszyć ryzyko rozwinięcia się u dziecka tej choroby:

Szczepienie dziecka na bieżąco z kalendarzem szczepień

Zapewnienie dziecku otoczenia wolnego od dymu papierosowego (bierne palenie)

Kiedy należy szukać pomocy?

CZERWONY	Jeżeli u dziecka występuje jakikolwiek z następujących objawów: • Dziecku sinieją wargi• Przerwy w oddychaniu lub nieregularny oddech• Zaburzenia oddychania uniemożliwiające mówienie/jedzenie lub picie• Skóra dziecka staje się blada, plamista i zimna w dotyku• Wystąpienie ataku/napadu• Dziecko staje się bardzo pobudzone (nie może przestać płakać pomimo prób odwrócenia uwagi), zdezorientowane lub popada w letarg (trudno je obudzić)• U dziecka występuje wysypka, która nie ustępuje pod naciskiem ('test szklanki')• U dziecka przed ukończeniem pierwszego miesiąca życia występuje gorączka co najmniej 38°C	Jeżeli u dziecka występuje jakikolwiek z następujących objawów: Należy udać się do najbliższej szpitalnej izby przyjęć lub zadzwonić pod numer 999
AMREFD ŻÓŁTY	Jeżeli u dziecka występuje jakikolwiek z następujących objawów: • Wyciek ropy z ucha• Obrzęk za uchem lub nasilający się ból/zaczerwienienie za uchem• Zawroty głowy lub utrata równowagi• Staje się bardzo senne lub rozdrażnione (nie da się go uspokoić przy pomocy zabawek, bajek, jedzenia lub wzięcia na ręce) - zwłaszcza jeżeli nadal jest nadmiernie senne lub rozdrażnione pomimo spadku gorączki• Skarży się na silny ból głowy i sztywność/ból karku lub razi je jasne światło (fotofobia)• Ma zaburzenia oddychania, takie jak przyspieszony oddech, brak tchu lub utrudnione oddychanie (wciąganie mięśni poniżej dolnych żeber podczas wdechu)• Wydaje się odwodnione (zapadnięte oczy, senność lub nieoddawanie moczu przez 12 godzin)• Ma silne dreszcze lub skarży się na ból mięśni• Dziecko ma 1-3 miesiące i występuje u niego temperatura 38°C lub więcej, lub 3-6 miesięcy i temperatura 39°C lub więcej (jednakże u niemowląt często występuje gorączka przez 2 dni po podaniu szczepionki).• Ma gorączkę 38°C lub wyższą przez co najmniej 5 dni• Stan dziecka pogarsza się lub budzi Państwa niepokój	Należy dzisiaj skontaktować się z lekarzem lub pielęgniarką. Proszę zadzwonić do poradni lekarzy rodzinnych lub na numer NHS 111 - 111

ZIELONY	Jeżeli nie występują żadne ze zdarzeń z pola czerwonego lub żółtego.	Samoleczenie Należy nadal leczyć dziecko w domu. Jeżeli nadal niepokoi Państwa stan dziecka, proszę skontaktować się z lekarzem rodzinnym lub zadzwonić pod numer NHS 111 – 111

Royal Hospital for Children, Glasgow – ostatnia aktualizacja: Listopad 2020

Adaptowano z witryny what0-18.nhs.uk za zgodą twórcy, Healthier Together initiative